

Valtakunnalliset sovittelijapäivät 4.-5.2.2021

[sovittelijapaivat.fi](https://www.sovittelijapaivat.fi)

Ohjelma Torstai 4.2.2021

9.30 Osallistujat linjoille

Helsingin kaupungin videotervehdys Jan

Vapaavuori Helsingin pormestari

10.00 Tervetuloa - päivien puheenjohtajat **Saija Sambou** Oikeusministeriö ja **Jens Gellin** Suomen Sovittelufoorumi ry

10.15 Puheenvuoro **Sovittelu suomalaisessa oikeusvaltiossa** valtiosihteeri **Malin Brännkärr** oikeusministeriö

10.30 Luento **Saamelaisten totuus- ja sovintokomission työn lähtökohdat** Saamelaiskäräjien I varapuheenjohtaja **Anni Koivisto**

11.30 Luento **Suomalaisen sovittelukentän tila ja kehitysnäkymät** professori **Lasse Peltonen** Itä-Suomen yliopisto

12.00 Zoom breakout-rooms pienryhmäkeskustelu

12.30 Lounas

13.30 Temaattiset työpajat

- 1) *Sovittelu verkossa: Millä tavalla sovittelussa on vastattu pandemian asettamaan haasteeseen?* Henrik Elonheimo ja Ilona Rimpilä, THL, Camilla Marucco, Sanja Sillanpää ja Teppo Mattsson, SSF
- 2) *Mitä suomalaiset sovittelijat voivat oppia kansainvälisistä totuus- ja sovintoprosesseista, sovintohanke / Antti Pentikäinen*
- 3) *Suomalaisen sovittelun kehitysnäkymät (SUSTIMA), (Vaula Haavisto & Lasse Peltonen)*
- 4) *Sovittelu, valta ja väestösuhteet, Miriam Attias*
- 5) *Sovittelu osana juristin työkalupakkia, Lasse Tirronen*
- 6) *Restoratiivisen kulttuurin ja käytäntöjen lisääminen rikosseuraamusalalla, Arja Konttila & Riikka Hiitelä sekä jälkikäsitellyn kokemusasiantuntijat uhri- ja tekijäpuolelta*

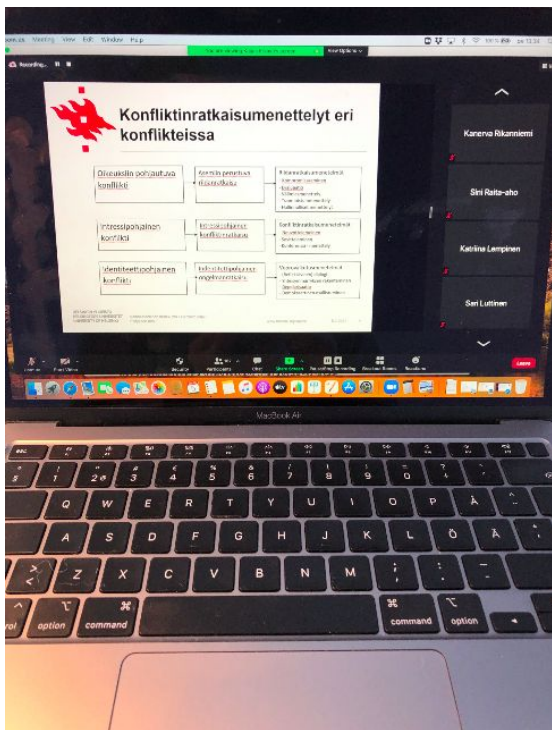
15.30 Yhteistä oivalluskeskustelua

16.00 Päivä päättyy

Ohjelma

Perjantai 5.2.2021

9.00 Keynote lecture: **Restorative Justice and children's right**
Annemieke Wolthuis PhD Senior researcher, trainer, mediator
(Englanniksi)

10.00 Zoom pienryhmäkeskustelua (+screenio)

10.30 Työpajat

- 1) *Conferencing: Nuorten laajennettu sovittelu*, Henrik Eloheimo (THL) ja Heikki Turkka (Aseman Lapset ry)
- 2) *Dialogi ja neuvottelu sovittelussa. Miten ne eroavat ja mitä edellyttävät sovittelijalta?* Antti Heikinheimo
- 3) *Lähellä, mutta kaukana - naapurussovittelun erityispiirteitä*, Pia Slögs ja Kethlin Lörcincz; Naapurussovittelun keskus
- 4) *Ikääntyneet sovittelussa*, Kaijus Ervasti Helsingin yliopisto ja Anna Mäki-Petäjä-Leinonen Itä-Suomen yliopisto
- 5) *Luonnonvaroihin ja maankäyttöön liittyvien ristiriitojen ratkaiseminen*, Jonna Kangasoja, Emma Luoma, Lasse Peltonen
- 6) *Konflikti - kiusaaminen - koulukiusaaminen? Restoratiivisen kohtaamisen taito sovittelijan työvälineenä ja yhteisön eheyttäjänä*, Maija Gellin / SSF

12.30 Lounas

13.30 Luento **Sovittelun ulottuvuudet ja rajat** dosentti **Kaijus Ervasti**

14.15 Zoom breakout-rooms pienryhmäkeskustelua

14.30 Katse tulevaisuuteen: Mitä kaikkea päivillä kuullusta seuraa?
Osallistujien näkemykset + viestit työpajojen vetäjiltä

Päätössanat kehittämisneuvos **Aarne Kinnunen** oikeusministeriö

15.00 Päivä päättyy

Torstain luennoitsijat

Malin Brännkärr on oikeusministeri Anna-Maja Henrikssonin valtiosihteeri. Hän toimii ministerin apuna poliittisessa ohjauksessa ja asioiden valmistelussa. Hän avustaa ja edustaa ministeriä ministeriöiden välisessä koordinoinnissa ja kantojen yhteensovittamisessa, hallitusohjelman toimeenpanossa ministerin toimialalla sekä EU- ja kansainvälisten tehtävien hoitamisessa.

Lasse Peltonen (HT, ympäristöpolitiikka) toimii ympäristökonfliktien hallinnan professorina Itä-Suomen yliopistossa. Hänen tutkimus- ja opetustyönsä liittyy ympäristö- ja luonnonvarakiistoihin ja niiden yhteistoiminnallisiin ratkaisumahdollisuuksiin. Hän johtaa käynnissä olevaa VN TEAS -rahoitteista Suomalaisen sovittelu tila ja mahdollisuudet (SUSTIMA)-tutkimushanketta.

Anni Koivisto toimii Suomen saamelaiskäräjien ensimmäisenä varapuheenjohtajana. Saamelaiskäräjät, Kolttien kyläkokous ja Suomen valtio ovat yhdessä sopineet saamelaisten totuus- ja sovintokomission perustamisesta. Prosessin tarkoituksena on tunnistaa ja arvioida historiallista ja nykyistä syrjintää, mukaan lukien valtion sulauttamispolitiikkaa, sekä oikeuksien loukkauksia, selvittää miten nämä vaikuttavat saamelaisiin ja heidän yhteisönsä nykyisessä tilanteessa ja ehdottaa, miten voitaisiin edistää yhteyttä saamelaisten ja Suomen valtion välillä sekä saamelaisten keskuudessa. Koivisto vastaa totuus- ja sovintokomission perustamisen koordinaatiosta saamelaiskäräjien osalta.

Perjantain luennoitsijat

Dr Annemieke Wolthuis is an independent senior researcher, trainer and mediator in the Netherlands. Since 2016 she works mainly for the Foundation Restorative Justice Nederland. She holds a PhD on restorative justice and children's rights and worked previously for the Verwey-Jonker Institute and for Defence for Children International. She was recently appointed as a substitute youth judge at the court of Rotterdam. She is a member of the editorial board of the Dutch/Flemish journal on restorative justice and the vice chair of the European Forum for Restorative Justice.

Dosentti, OTT Kaijus Ervasti toimii tutkijana Helsingin yliopistossa. Hän on kirjoittanut useita tutkimuksia ja oppaita sovittelusta ja konfliktinratkaisusta. Tuotannossaan hän on keskittynyt erityisesti tuomioistuinsovitteluun. Ervasti on osallistunut myös kansainvälisen tutkimusyhteistyöhön. Hän on myös kouluttanut sovittelijoita noin viidentoista vuoden ajan sekä Suomessa että ulkomailla.

Työpajat

Torstai 4.2.2021

1. Sovittelu verkossa: Millä tavalla sovittelussa on vastattu pandemian asettamaan haasteeseen? Henrik Elonheimo ja Ilona Rimpilä, THL, Camilla Marucco, Sanja Sillanpää ja Teppo Mattsson, SSF

2. Mitä suomalaiset sovittelijat voivat oppia kansainvälisistä totuus- ja sovintoprosesseista, Sovintohanke / Antti Pentikäinen

3. Suomalaisen sovittelun kehitysnäkymät (Vaula Haavisto & Lasse Peltonen)

4. Sovittelu, valta ja väestösuhteet, Miriam Attias

5. Sovittelu osana juristin työkalupakkia, Lasse Tirronen

6. Restoratiivisen kulttuurin ja käytäntöjen lisääminen rikosseuraamusalalla, Arja Konttila & Riikka Hiitelä sekä jälkikasittelyn kokemusasiantuntijat uhri- ja tekijäpuolelta

Perjantai
5.2.2021

1. Conferencing: Nuorten laajennettu sovittelu, Henrik Elonheimo (THL) ja Heikki Turkka (Aseman Lapset ry)

2. Dialogi ja neuvottelu sovittelussa. Miten ne eroavat ja mitä edellyttävät sovittelijalta? Antti Heikinheimo ja Seppo Mäki

3. Lähellä, mutta kaukana – naapuruussovittelun erityispiirteitä, Pia Slögs ja Kethlin Lörincz; Naapuruussovittelun keskus / SSF

4. Ikääntyneet sovittelussa, Kaijus Ervasti Helsingin yliopisto ja Anna Mäki-Petäjä-Leinonen Itä-Suomen yliopisto

5. Luonnonvaroihin ja maankäyttöön liittyvien ristiriitojen ratkaiseminen, Jonna Kangasoja, Emma Luoma, Lasse Peltonen

6. Konflikti – kiusaaminen – koulukiusaaminen? Restoratiivisen kohtaamisen taito sovittelijan työvälineenä ja yhteisön eheyttäjänä, Maija Gellin / SSF

NUMEROITA

Sovittelijapäiville ilmoittautui 242 henkilöä.

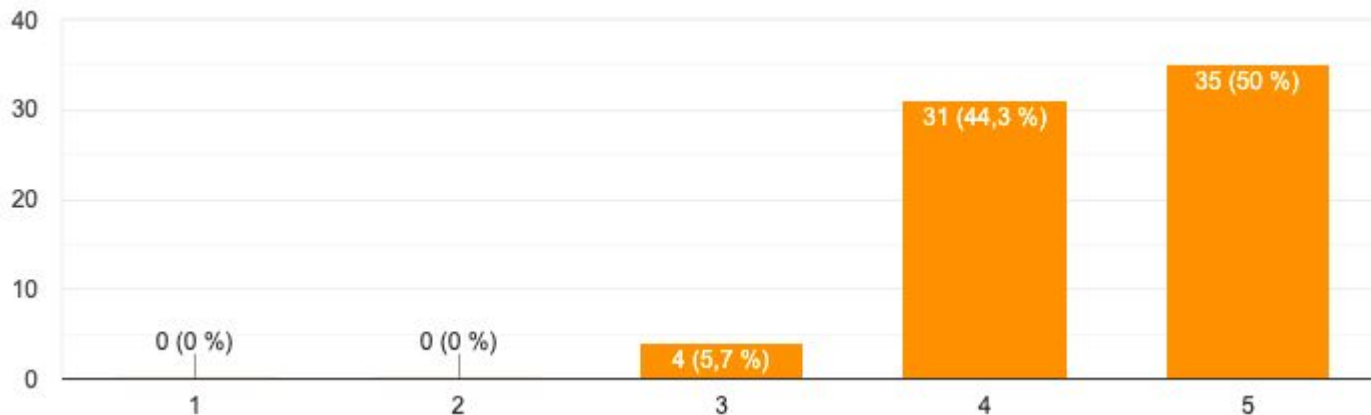
Päivillä oli puhumassa viisi luennoitsijaa.

Päivien aikana järjestettiin 12 työpajaa. Työpajoja veti 22 asiantuntijaa.

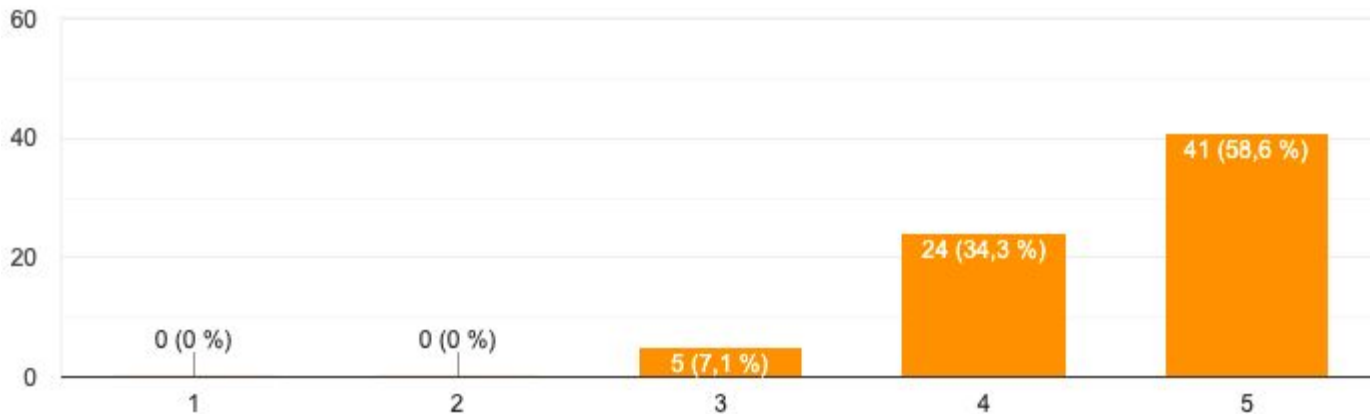
Kuinka hyvin tilaisuuden arvioitiin onnistuneen?

Lähes kaikki vastaajat pitivät päiviä kokonaisuudessaan hyvin onnistuneina.

Kuinka hyvin etätilaisuuden järjestelyt ja tekniikka toimivat?

Vastaajat olivat hyvin tyytyväisiä päivien etäjärjestelyihin ja tekniikkaan.

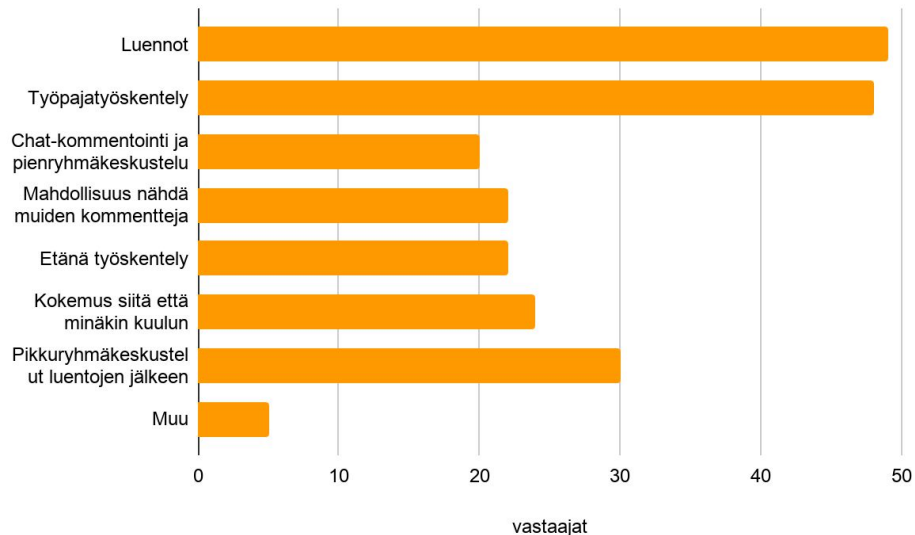
Mikä oli tilaisuudessa erityisen onnistunutta? (1 / 2)

Erityisen onnistuneina pidettiin luentoja, työpajatyöskentelyä sekä pienryhmäkeskusteluja uusien kasvojen kanssa.

Kehuja keräsi myös fasilitointi ja toteutus, erilaisilla sähköisillä alustoilla toimiminen sekä yhteisöllisyys.

“fasilitointi erinomaista - asiantuntevaa ja rauhallisuudellaan kannettelevaa.”

“Vaikka olen ihan aloittelija, tuli tunne, että olen oitis tervetullut porukkaan :)”

Mitä voisi tehdä paremmin?

Kehitysehdotuksia tuli paljon.

- Selkeästi suurin muutos jota toivottiin, oli että tapahtumassa olisi enemmän taukoja.
- Luennoitsijoilta toivottiin parempaa teknistä osaamista.
- Myös työpajojen aikataulutus sai palautetta, useat osallistujat olisivat halunneet osallistua useampaan, mutta se ei ollut mahdollista päällekkäisyyksien takia.
- Aiheista eniten toivottiin puhuttavan työyhteisösovittelusta.

“Taukoja enemmän. Antoisat, mutta aika raskaat päivät ruudun ääressä.”

“Työpajat voisi jakaa vaikka kolmeen osioon ja kukin esim. 1.5h, jotta pääsisi osallistumaan useampaan. Nyt jäi hyviä työpajoja kuulematta.”

“Mikäli päivät joudutaan järjestämään etänä, toivoisin että luennoitsijoiden ja workshop vetäjien kanssa oltaisiin varmistettu tekniikan käytön osaaminen. Meinas mennä workshopissa koko huomio “kuinka tää nyt toimikaan” -pohdintaan ja viritteilyyn.”

“Tuntuu että ihmiset kaipaavat mahdollisuutta sekä laajemman että ‘oman’ viiteryhmän kokouksiin. Pitäisikö kannustaa / rakentaa työryhmiä, jotka kokoontuvat päivien välillä?”

“Seuraavalle kerralle ilmoittautuminen päiville voisi olla myös “ryhmänä”, jolloin voisi ilmoittaa koko työyhteisön kerralla.”

Aiheita/puhujia seuraaville sovittelijapäiville

Eniten toivottiin kansainvälisiä teemoja; kansainvälinen kehitys, ulkomaiset luennoitsijat.

Lisäksi toivottiin erityisesti saamelaistilanteen päivitystä, ajankohtaisia aiheita, erilaisten sovittelualojen esittelyä sekä yleisesti sovittelukentän yhtenäistämistä.

Yksittäinen, eniten toivottu taho oli CMI ja aiheista rauhanneuvottelut.

“Jonkin ulkomaisen (kansallisen) sovittelu/konfliktinratkaisujärjestön rakentaja / johtaja.”

“Edelleen sovittelun eri osa-alueiden esittelyä; eri osa-alueiden koulutusten esittelyä, myös teoreettisia jäsenyyksiä keskeisten käsitteiden suhteista tarvitaan.”

“Saamelaisten totuus- ja sovittelukomission työstä olisi kiva kuulla päivitys. -- Ylipäätään kiinnostaisi myös, minkälaista kansainvälistä yhteistyötä suomalaisen sovittelun kentällä on tehty.”

Palautteita

“Monipuoliset, kiinnostavat aiheet, erinomainen tekninen toteutus ja fasilitointi, aikataulu piti, nettipohjainen työskentely jopa osin joustavampaa kuin kasvokkainen, saamelaisten totuus- ja sovintokomissioasia Anni Koiviston luento erittäin kiinnostava ja ajatuksia herättävä.”

“Tekninen toteutus oli loistavaa, pääluennoitsijat olivat onnistuneita, konffan edullisuus oli plussaa!”

“Hyvä ilmapiiri mahdollisti jouhevaa keskustelun aloitukset aina uusien naamojen kanssa - verkostoituminen ja tutustuminen toimi jopa paremmin kuin usein livetapahtumissa, joissa tulee helposti pyörityä tuttuja seurassa!”

“Pienryhmäkeskustelut, joihin arvottiin sattumanvaraisesti osallistujia. Tällä tavalla pääsi tapaamaan eri sovittelumenettelyjen parissa työskenteleviä ihmisiä ja vaihtamaan ajatuksia luontevasti.”

“Luennot korkeatasoisia ja toivat uusia näkökulmia. Jatkumo hyvä 2 vuotta sitten järjestettyyn, mutta kuitenkin niin, että ei liikaa toistoa. Todella hyvin haltuunotettu netin avulla työskentely.”

“Fasilitointi oli mainiota! Edelliskertaan verrattuna tilaisuus oli mielestäni inklusiivisempi, pienryhmiin pilkkominen auttoi siinä, että keskeiset toimijat eivät suunnanneet puheenvuorojaan vain toisilleen. Tätä kaivataan lisää, jotta sovittelua koskeva keskustelu voisi jatkossa(kin) olla dialogista ja moniäänistä.”

“Monipuoliset teemat, asiantuntevat luennot ja alustukset, inspiroivat keskustelut.”

“Anni Koivistolle aivan erityiset kiitokset! Esitys oli selkeä ja opettavainen, tuntuu siltä että ymmärrän koko saamelaiskysymystä edes vähän aiempaa paremmin tämän ansiosta. Todella hieno aihe- ja puhujavalinta päivien alkuun, eli kiitokset myös Annin kutsuneille! :)”